DERDE JAARGANG 25 AUGUSTUS 1916 No. 13

Het Padvindersblad

Weekblad voor de Padvindersbeweging in Nederland

REDACTIE: Dr. J. W. BOISSEVAIN, Hoofdredacteur, Zijlstraat 59, Haarlem, aan wien alle kopij in te zenden is; Mr. J. EVERTS, Dr. W. J. H. LEURING, H. MENALDA VAN SCHOUWENBURG en Kapitein C. D. VIEHOFF

J. W. BOISSEVAIN & Co.
UITGEVERS, HAARLEM

ABONNEMENT:
Per half jaar, franco per post . / 1.10
Buitenland . . . . . „ 1.60
bij vooruitbetaling

ADVERTENTIEN:
Van 1—5 regels . . . . . / 0.85
Elke regel meer (gewone letter) . „ 0.15
Bij abonnement korting

INHOUD: Mededeelingen — Onderricht en Uitvoering: *Te voet van Cordoba naar Madrid (II)* — *Goede Daden* — *Vraag en antwoord* — *Boekbespreking* — *Uitslagen der wedstrijden, gehouden te Almelo* — Verhalen: *Meer dan er gevraagd werd (I)* — *Aro de wapendrager, 2e deel (I)* — *Aardigheden* — Vereenigingsleven: *3de 's Gravenhaagsche (Ingenieur Steinbuch) troep N.P.V.* — *Kamp te Hattem* — *Lijst van Oefeningen N.P.V.* — *Afdeelingssecretarissen N.P.V.*

Mededeelingen

In verband met de omstamdigheid, dat onze Vereeniging nog tot 15 Maart a.s. huur heeft aan de verlaten lokaliteit, Weteringschans 20, en het gewenscht is dat deze huur zoo spoedig mogelijk kan worden overgedaan, houdt ondergeteekende zich zeer aanbevolen voor opgave betreffende eene vereeniging, welke voor huur der lokaliteit in aanmerking wil komen.

De Administrateur N.P.V.,
W. F. VAN GRASSTEK

Onderricht en Uitvoering

Te voet van Cordoba naar Madrid

II

Den volgenden morgen om 5 uur werd Valdepenas verlaten en volgden wij weder de spoorbaan tot Moral de Calatrava, een plaatsje bekend door kant, inderdaad zaten vele kantwerksters vóór de deur harer woningen aan het werk. Na de lunch, die in Spanje steeds warm genuttigd wordt, stapten we op en bevonden ons nu in de werkelijke Mancha (Maantsja). Dit is een eenigszins vaag geografisch begrip en omvat de provinciën Toledo, Ciudad Real, Cuenca en Albacete. Zijn vermaardheid dankt het aan de beschrijvingen van Cervantes in zijn wereldberoemd werk „Don Quijote de la Mancha, de dolende ridder van de droevige figuur." De schutspatroon van de dolende ridderschap was San Jorje (Sint George) en is het daarom heden ten dage van de padvinders, daar zij als de voortzetting ervan beschouwd worden. Zooals het dikwijls gaat met meeningen omtrent Spanje, is de werkelijkheid beter dan de faam, de Mancha kwam ons ten minste lang niet zoo dor en boomloos voor als men ons verzekerd had. Alleen kort voorbij Moral de Calatrava stegen we door een bergpas met aan weerszijden kale rotsen van grillige gedaante en het geheele landschap bood een somberen aanblik. Hier waren ook nog eenige windmolens, van dezelfde soort als die waartegen de imaginaire Don Quijote gevochten heeft. Spoedig echter werd de streek herbergzamer, met olijf en korenteelt, zelfs kwamen we langs een boomkweekerij. Overnacht werd in Almagro, waar ook veel aan kantwerken wordt gedaan. De plaza, dat is het plein, is zeer schilderachtig, doordat alle huizen die er op uitkomen een overdekte bogengalerij bezitten. Hier moest ik een paar nieuwe schoenen koopen, daar het vorige nagenoeg versleten was en er geen tijd was tot repareeren.

Den volgenden dag was het slecht weer, dit is de eenige slechte dag, dien we op reis gehad hebben, d.w.z. voor ons uit Málaga; die uit Tenerife zijn in Córdoba onder zulk ontzettend onweer aangekomen, dat wij in Málaga, op 190 K.M. afstand, het lichten gezien hebben. Nu woei het sterk, daarna begon het te hagelen en te regenen, doch tegen 5 uur 's middags klaarde het op en is verder goed gebleven. Kort daarop betraden we Ciudad Real, de hoofdstad van de provincie van dien naam. Deze stad, wier naam koninklijke stad beteekent, telt 16000 inwoners en maakt een prettiger indruk dan Valdepenas. Al dadelijk werden we door de padvinders ontvangen en 's avonds naar een klein theater getroond. De gouveneur ontving ons den volgenden dag zeer minzaam

in het provinciaal paleis. Hij is afkomstig uit de Canarische eilanden en noodigde ons uit aan een noenmaal in een hotel ter onzer eere en na afloop werden we voor den zooveelsten keer gefotografeerd en toen togen we met de inmiddels verzamelde padvinders naar buiten. Er waren een 40-tal, niet lang geleden georganiseerd. Aan de grens van de stad staat een oude Arabische poort. Niet ver daarvandaan werd haltgehouden en gerust op padvinderswijze, dus gespeeld en gevoetbald. Wij onderrichten hen in seinen volgens Morse met één vlag en keerden tegen donker huiswaarts. Een ouderwetsch gezicht boden de nachtwakers in de straten met hun lange mantels, groote lantaarn en een piek.

Spoedig nadat wij den daaropvolgenden morgen Ciudad Real verlaten hadden, begon het zeer warm te worden. Getrouw aan ons voornemen, steeds te voet te gaan tot aan Madrid, liepen wij door, doch plaatsten ransels, capotes enz. in een voorbijtrekkende kar en volgden deze over den rechten, stoffigen en zonnigen weg in La Mancha. Dien dag aten wij in het gemeentehuis van een dorp, welks burgemeester reeds van onze komst vewittigd was en ons vrij hield. De civiele gezaghebber van Ciudad Real, niet tevreden met ons eerst een banket en daarna thee aangeboden te hebben, had n.l. aan alle burgemeesters vande plaatsen waar we door moesten getelegrafeerd ons hun diensten aan te bieden. Getelegrafeerd altijd waarheen dit mogelijk was, want we zijn ook plaatsen doorgetrokken, waar electrisch licht en telegraaf onbekend waren, waar men in de secretairie met zand in plaats van vloeipapier afvloeide, waar een brief naar Madrid 3 dagen noodig had voor een honderd K.M. en waar de dichtstbijzijnde W.C. zich in Madrid bevond ! Dit was n.l. in sommige paradores het geval. Paradór is een soort herberg met een groot patio (open binnenplaats) voor stalling van karren en ezels. De doortrekkende landlieden slapen om de schouw ; wij maakten gebruik van de kamertjes op de eerste verdieping, waar eenige dekens op den grond gespreid worden. Het geheele huis, ook de vloeren en trappen, zijn van steen en alles boven verwachting zindelijk. Alle dorpen hebben uitsluitend witgekalkte steenen huizen ; rieten daken heb ik nergens aangetroffen. Het vraagstuk van de N°. 100 hebben de Manchegos (bewoners van La Mancha) rationeel opgelost door de mestvaalt.

In de Mancha liggen de dorpen zeer ver van elkander ; eens moesten we voor 2 dagen eten meenemen. We sliepen in het huisje van een beambte aan een spoorwegstation, waar we het meegenomen maal gebruikten en onze capotes tot bed bezigden. Het zou te koud geweest zijn buiten te slapen in deze streken op 700 M. hoogte.

Wij bevonden ons nu in de provincie Toledo. De laatste 30 K.M. vóór laatstgenoemde stad zijn uiterst schilderachtig, het terrein is typisch voor de Castellaansche hoogvlakte : dor, met vele groote steenen van zonderlingen vorm, hier en daar windmolens en een brug uit den Romeinschen tijd over een uitgedroogde beek. Tegen 2 uur 's middags werden we aangenaam verrast door een 30-tal padvinders, die ons gezocht en gevonden hadden. Zij deelden broederlijk hun eten met ons; wij waren uitgehongerd, daar we sinds de koffie om 6 uur 's morgens niets genuttigd hadden, aangezien er geen gelegenheid tot koopen was. De troep in Toledo is sinds een jaar in ledental achteruitgegaan, doch de overgeblevenen maakten een goeden indruk. Door een mooien weg, waar telkens berichten en aanwijzingen van de voorhoede ontdekt werden, kwamen we vóór Toledo en genoten van een verbijsterend mooi echt Spaansch landschap. De rivier de Tajo (Taag) stroomt in hoefvorm, dus aan 3 zijden om Toledo heen, de stad is op een oneffen terrein gebouwd, zoodat alle straten oploopen ; de bergen om den Tajo heen zijn wel niet hoog, doch rotsachtig en met struiken en heesters begroeid. In een pont werd de rivier overgestoken en in het clubhuis werd de troep ontbonden. Wij namen intrek in een goed hotel en vereenigden ons later in een café op een mooi plein.

Toledo is eenig mooi en belangwekkend. Wel telt het tegenwoordig slechts 20000 inwoners, veel minder dan in den bloeitijd der Castiliaansche koningen, doch het bezit nog zoovele overblijfselen uit roemrijker tijden, dat haast elk huis iets bezienswaardigs heeft. Boven alles ontwaart men het Alcázar, oorspronklijk een Romeinsch kasteel, nu infanterie-academie met mooie wapenverzameling en goed uitgeruste klassen voor telegrafie en topografie. Na Burgos is de kathedraal van Toledo de schoonste van Spanje. Wel heeft het Katholicisme in dit land aanleiding gegeven tot talrijke artistieke uitingen op het gebied van schilderkunst, bouwkunst, beeldhouwkunst, kunst van goud- en zilverwerkdrijven, naaldwerk, enz. De kathedraal van Toledo is een bewijs wat groote en ondernemende bouwmeesters er in de Middeleeuwen waren. Een architekt, troepleider van de padvinders aldaar, vertelde me dat hij maanden besteed had om de bouwwijze van deze kerk te bestudeeren. Bijzonder mooi en rijk zijn in vele Spaansche kerken de gebeeldhouwde koren en verder weet men meesterlijk te arbeiden in gekleurd marmer en mozaïek voor de altaren en in brons en ivoor voor de deuren. Met speciaïe vergunning liet men ons ook de kerksieraden, gewaden en relikwieën zien. De verdraagzaamheid is tegenwoordig in Spanje veel grooter dan men gewoonlijk denkt, uitgezonderd speciale kringen. Nergens werd naar ons geloof gevraagd of zelfs erop gezinspeeld, terwijl wij drie instructeurs toch vreemdelingen waren ; alle geestelijken waren steeds even voorkomend voor ons. In Granada, waar 3 prietesrs lid van het comité aldaar zijn en die met het insigne van de vereeniging op hun soutane loopen, is een instructeur die vrijdenker is.

De straten van Toledo zijn smal, krom en hellend, en leveren daardoor vele schilderachtige kijkjes op. In vele huizen heeft men de binnenplaatsen, met fraaie, oude tegels bekleed. Verscheidene andere kerken en gebouwen werden nog door ons bezichtigd, waarvan eenige in Arabischen stijl ; ook zagen we het huis en de verzameling van den beroemden schilder el Greco (Theotokópuli). Zoo belangwekkend vonden wij de stad, dat wij er een dag langer bleven dan eerst het plan was.

In begeleiding van 4 Toledaansche padvinders verlieten wij hun geboorteplaats op een morgen om 6 uur. Zij vertelden ons o.a., dat de wapenfabriek, waar de bekende Toledaansche klingen vervaardigd worden, sinds het begin van den oorlog niet meer te bezien is. In een herbergje aan den weg kochten we schapenkaas en worst. Uit de melk der vele kudden schapen in de Mancha wordt een goede kaas bereid. Ik geloof, dat in Spanje nog meer worst dan in Duitschland verbruikt wordt deze komt hoofdzakelijk uit Estre-

madura. Dikwijls kochten we zoo 's morgens een merienda. Merienda is zooveel als twaalfuurtje en bestaat hier gewoonlijk uit brood zonder boter, kaas, worst, tortilla en vruchten. Tortilla (tortielja) is ommelet, doch niet zooals de Fransche maar meer gelijkend op een pannekoek.

(*Wordt voortgezet*) B.

Goede Daden

Velen onzer zeggen: „Ja, goede daden *doen*, wil ik wel, maar op zoo'n heel gewone dag, waarop niets bijzonders gebeurt weet ik niet, *hoe* ik een goede daad doen kan." Nu voor $^1/_{50}$ gedeelte van het jaar kan ik jullie wel aan een middel helpen, luistert maar eens.

De Kermis duurt gemiddeld 8 tot 10 dagen in jullie woonplaats, hè? Nu, wanneer je, als het weer Kermis is, eens vóórdat je op de markt komt telkens een straatje omliep om die kramenmassa te ontwijken, dan kom je niet in de verleiding in die flauwe caroussel, achtbaan, glijbaan, tonnen of wat dies meer zij te gaan en je houdt je beurs dicht. Wanneer je dan thuis gekomen bent, ga je eens uitrekenen, hoeveel je zoudt uitgegeven hebben als je niet dat straatje omgeloopen was.

Nu deel je je uitgaven door twee. Breng de eene helft naar het een of andere armbestuur en hou de andere helft in je zak. Doe dat zoo de geheele Kermisweek en je zult zien dat je dan tenslotte genoeg heb om òf lid van den A.N.W.B. of N.T.K.C. te worden, òf om je te abonneeren op een of ander mooi tijdschrift, b.v. „Buiten", dan heb je aan het eind van het jaar een prachtig boekwerk en hoe kom je er aan? Wel heel eenvoudig je hebt een Goede Daad gedaan door de armen een sommetje te geven en de belooning (die P.V.'s anders niet noodig hebben) is „een Prachtwerk".

Spreek je er met je vrienden over, die je eerst flauw uitlachten omdat je niet mee naar de kermis ging, dan zeggen ze allen eenstemmig: „Ja daar heb je toch veel meer aan, die kermislol was ik na een weekje toch al weer heelemaal vergeten en zoo'n boek, daar heb je altijd wat aan en 't volgend jaar behoef je niet alleen meer een straatje om te loopen.

EEN P.V.

Vraag en antwoord

De opmerking van N. v. Noorduyn, betreffende de wit metalen lelie (klein model) op den voorkant van den hoed van een groepleiderplaatsvervanger, is zeer terecht.

Als antwoord verwijst ondergeteekende naar het *officieel* Technisch Reglement, waarvan 2 exemplaren aan den Secretaris van iedere afdeeling zijn gezonden (meer exemplaren op aanvrage à 10 cents te verkrijgen).

Onder No. 7 van het hoofdstuk „Onderscheidingsteekenen voor P.V.'s en Leiders" leest men daarin:

„Plaatsvervangers van de groepleiders dragen een groen zijden bandje als voren, op de voorzijde van den hoed een klein N.P.V.-wapen in wit metaal en wit fluitkoord.

Juist dat gedeelte, waarover het hier gaat, is in het blad No. 43 weggelaten [1]).

In de prijscourant van het Centraal magazijn zijn de verschillende onderscheidingen voor ieder opgenomen, om een duidelijker overzicht te hebben. Natuurlijk is dit gedaan volgens het *officieel* Technisch Reglement.

De Secretaris van het
Centraal Magazijn,

A. J. HERBSCHLEB

1) Het was toen nog niet in het Techn. Regl. opgenomen. J. W. B.

Boekbespreking

(Vervolg van de lijst in No. 7)

16. „De Padvinder Tom Stapleton" door kapt. F. S. Brereton. Vertaald door Gos. de Voogt. Uitgave A. W. Sijthoff, Leiden. Prijs *f* 2.90 geb.

17. „Met de Padvinders op Avontuur" is een echt, oorspronkelijk-leuk Hollandsch Jongensboek dat elke Padvinder zal willen gelezen hebben.

Een Hollandsch Padvindersverhaal, waarin Kees Valkenstein de avonturen der P.V.'s Arie en Bart op hun tocht met den woonwagen, „De Elf Provinciën", in gezelschap van oôm Daan, De Smaragd, het Schaap, (een hond) en de Bacil (een log bierbrouwerspaard) heel aardig in heeft weergegeven. Naar ik hoop komt hier spoedig een tweede druk van uit, waarin dan de Uitgever, W. de Haan te Utrecht, voor iets fraaiere illustraties zorgen moet. Prijs ingenaaid *f* 1.50, gebonden *f* 1.90.

18. „De Padvinders" in Woord en Beeld door Gos. de Voogt. Uitgave A. W. Sythoff, Leiden. Prijs *f* 0.90. Zeer interessant!

19. „Padvindersverbandtasch" der firma H. J. Weber, Biltstraat 53, Utrecht.

Een bijzonder handige tasch, waarin ruimte voor nog veel meer artikelen dan er reeds inzitten. Zeer practisch. Een beschrijving hiervan staat in No. 5. De verhoogde prijs is *f* 2.25.

20. „De Otters" door Joh. Kieviet. Uitgever Gebr. Kluitman. Alkmaar. Een echte leuke patrouille, die Otters. Prijs *f* 2.90.

Uitslagen der wedstrijden, gehouden te Almelo

1. *Kanovaren:* 200 M. 1ste prijs J. Krom, Gouda, $72^1/_5$ sec.; 2de pr. J. Hasselaar, Almelo, 74 sec.; 3de pr. J. D. Sonnema, Almelo, $76^1/_5$ sec.

2. *Tobbevaren:* 15 M. 1ste pr. H. Dorré, Gouda, $26^4/_5$ sec.; 2de pr. F. Verhoef, Gouda, 31 sec.; 3de pr. J. van Zadelhof, Almelo, $32^4/_5$ sec.

3. *Hoog verspringen:* 14 jaar en ouder. 1ste prijs G. Oomkes, Winterswijk, 2,70 M.—1.20 M.; 2de pr. L. Tancrelle, Haarlem, 2.60 M.—1.20 M.; 3de pr. J. v. Mastenbroek, Apeldoorn, 2.50 M.—1.20 M.

4. *Verspringen:* 12 en 13 jaar: 1ste prijs T. Hie Oei, Haarlem, 3.75 M.; 2de pr. F. Bloemers, Winterswijk, 3.72 M.; 3de pr. W. Avegaard, Winterswijk, 3.71 M.

5. *Estafetten wedloop*: 14 jaar en ouder; 4×80 M. 1ste prijs Almelo, $43^1/_5$ sec.; 2de pr. Winterswijk, $43^3/_{10}$ sec.; 3de pr. Hengelo, $44^1/_5$ sec.

6. *Bokspringen:* 12 en 13 jaar; 1ste pr. W. Avegaard, Winterswijk; 2de prijs T. Hie Oei, Haarlem, beslist door 't lot; 3de pr. F. Julius, Gorinchem.

7. *Touwtrekken:* 14 jaar en ouder: 1ste prijs Almelo; 2de pr. Haarlem; 3de pr. Winterswijk.

8. *Polsstok hoogspringen:* 14 jaar en ouder; 1ste pr. G. F. Dalenoord, Winterswijk, 2.50 M.; 2de pr. J. Hasselaar, Almelo, 2.50 M.; 3de pr. W. G. Naarding, Hengelo 2.30 M.

9. *Estafette wedloop:* 12 en 13 jaar, 4×60 M.; 1ste prijs Winterswijk. $37^1/_5$ sec.; 2de pr. Hengelo, $38^1/_5$ sec.; 3de pr. Haarlem, $38^3/_5$ sec.

10. *Hardloopen:* 80 M. 14 jaar en ouder; 1ste prijs H. Gerzee, Hengelo, $10^1/_2$ sec.; 2de pr. J. Hasselaar,

Almelo, $10^{7}/_{10}$ sec.; 3de pr. L. Tancrelle, Haarlem, $10^{4}/_{5}$ sec.

11. *Touwtrekken:* 12 en 13 jaar; 1ste prijs Hengelo; 2de prijs Apeldoorn; 3de prijs Almelo.

12. *Hoogspringen:* 12 en 13 jaar; 3 prijzen.

13. *Halterrapen:* 12 en 13 jaar; 1ste pr. C. ten Dam, Hengelo, $15^{3}/_{5}$ sec.; 2de pr. W. Massink, Hengelo, 16 sec.; 3de pr. F. Bloemers, Winterswijk, $16^{3}/_{10}$ sec.

14. *Discuswerpen:* 1ste pr. J. D. Sonnema, Almelo, 19.75 M.; 2de pr. G. Mensink, Almelo, 17.87 M.; 3de pr. A. Hulsbergen, Hengelo, 17.55 M.

15. *Roeien* 2×100 M.; 1ste prijs Gouda, 2 min. $44^{4}/_{5}$; 2de pr. Hengelo, 2 min. $49^{1}/_{5}$ sec.; 3de pr. Haarlem, 2 min. $55^{1}/_{5}$ sec.

16. *Lassowerpen:* 1ste prijs D. Nederhorst, Gouda; 2de prijs F. Herrebrugh, Deventer; 3de pr. A. van Amstel, Haarlem.

17. *Zwemmen:* 80 M. 14 jaar en ouder; 1ste prijs J. Krom, Gouda, 1 min. 9 sec.; 2de prijs H. Teutelink, Hengelo, 1 min. $9^{2}/_{5}$ sec.; 3de prijs J. Haar, Apeldoorn, 1 min. $14^{1}/_{10}$ sec.

18. *Zwemmen:* 12 en 13 jaar; 1ste prijs H. Teutelink, Hengelo; 2de prijs F. Julius, Gorinchem; 3de pr. Tuckerman. Apeldoorn.

19. *Duiken:* 1ste prijs J. Haar, Apeldoorn; 2de prijs K. Klein, Apeldoorn; 3de prijs J. Dittlof Tjassens, Apeldoorn.

20. *Correctheid Uitv. Padv. school (Techn. Regl).*; 1ste prijs Hengelo; 2de prijs Apeldoorn; 3de prijs Gouda.

De prijzen bestaan uit kunstvoorwerpen voor de nos. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18 en 19 en uit medailles voor de nos. 5, 7, 9, 11, 15 en 20.

1ste prijs (no. 20). Medaille uitgeloofd door den Heer H. Menalda van Schouwenburg.

1ste prijs (no. 15). Medaille uitgeloofd door den Heer A. H. van Deursen.

(No. 10). Medaille uitgeloofd door Mr. A. Fens.

No. 14). Medaille uitgeloofd door Dr. J. van Beusekom.

(No. 8). Medaille uitgeloofd door den Heer W. Mantingh.

Verhalen

Meer dan er gevraagd werd

Hoofdstuk I

Waar een boek al niet goed voor is

Eerst de kennismaking met al de medespelers, zooals een echte schrijver óók begint. Dat lijkt mij het beste. Als de rest dan misschien niet heelemaal in orde is, dan kunnen jullie tenminste zeggen: Nu, het is zoo erg niet. Hij is toch goed begonnen. En een H.B.S.-er, die zijn „klassieken" kent, meesmuilt eens:

Men reken de uitslag niet.
Maar tel' het doel alléén....

Dat doel *is* alléén, anderen aan te sporen, het óók eens te probeeren. Ze brengen er toch allicht méér van terecht dan ik. En als we zóó eens een jongensschrijver konden vangen! Been of zoo iemand! Dan was het zaakje gezond en kon ons padvindersblaadje rekenen op de belangstelling van zijn jeugdige lezers.

Ik hoop ondertusschen, dat ik er zooveel van terecht breng, dat jullie mij, of liever je papieren vriendjes, óók met eenige belangstelling zult volgen.

Wàt vraag je, jongen? Of het waar gebeurd is? Maar natuurlijk. Een padvinder liegt niet, hè? Maar, laat ik liever wat nauwkeuriger zijn: het zou allemaal waar gebeurd kùnnen zijn. Maar ik heb nog nooit een padvinder ontmoet, die in zijn heele padvindersleven $^{1}/_{10}$ meemaakt van wat iederen padvinder in een boek of verhaal overkomt, op een eenvoudigen kampeertocht, bijvoorbeeld.

En nu begin ik met de familie aan jullie voor te stellen. Ga maar mee in de suïte. Uitzicht op het meertje, zooals je ziet. „Oom Dirk" zit in zijn bureaustoel, met zijn beenen op een anderen stoel en leest in een dik boek. Af en toe wordt hij omhuld door dikke rookwolken uit een krommen Gouwenaar. De sigaren zijn afgeschaft, om de dure tijden. Daar hoor je thuis óók genoeg over klagen, hè? Tusschen haakjes. Het spel begint in de eerste dagen van Juli 1915. Aan tafel zit „tante", een ouden demi van no. 1 te vermaken tot een zomerjasje voor no. 2. Oom Dirk wàs eigenlijk geen oom, tenminste niet van de jongens van de waterafdeeling te Meerdorp. Maar op voorstel van den „schipper" hadden ze hèm en tante als zoodanig geadopteerd, „om hun goed gedrag". Oom vond het best. „Mijnheer" was te stijf en „Vaantje" *klinkt* nu eenmaal niet voor den leider van een watertroep.

Het dienstmeisje kwam waarschuwen, dat er een paar Padvinders waren, om mijnheer te spreken. Laat ze binnen. Frits van Zalingen, 16 jaar 8, maanden. Schipper. Leerling 4e klas H.B.S. in de naaste stad. Harm Houtman, schippersinsigne. Geene aanstelling. Vervangt Frits, als die verhinderd is. $15^{1}/_{2}$ jaar. 2e klas gymnasium. En als „dritte im Bunde" Evert van der Does.

Frits is de zoon van den burgemeester, Harm van den dokter en Evert is $15^{1}/_{2}$ jaar en leerling bij zijn vader op den timmerwinkel. De andere jongens van Frits zijn groep zie je bij de oefeningen. Deze *drie* zie je altijd samen, wanneer ze alle drie in Meerdorp zijn. Ze zijn dan ook vriendjes vanaf de 1e klas van de dorpsschool.

Oom Dirk had het boek op tafel gelegd, om de jongens te begroeten. „En wat was er, jongens? Je ziet er zoo ernstig uit, alsof jullie opgedragen was het smokkelen te beletten en je niet precies wist, hoe dat aan te pakken."

„Nou, oom Dirk, zóó ernstig is het nog niet.... maar is dat een oude Statenbijbel?"

„Neen Harm, het is Gerard Brandt: „Het leven van Michiel de Ruyter. Gedrukt in 1746."

— Hè, is dat niet stôm-vervelend, oom?"

„ — Ja Frits, nogal. Maar toch ook interessant. Luister maar eens. Neen, Evert, je hoeft niet te vluchten. Ik beloof je, dat ik maar een héél klein eindje zal voorlezen. Daar gaat-ie: de Ruiter voer met koopvaarders „in konvooi". Dat wil zeggen, jongens, dat een troep koopvaardijschepen onder bescherming stond van eenige oorlogsschepen. Over die oorlogsschepen dan voerde de Ruiter het bevel. Dicht onder de Engelsche kust gekomen, ontmoette hij de Engelsche vloot, onder bevel van den schout-bij-nacht Withorn. Die zond een sloep aan de Ruiter's boord, om hem een brief te brengen, waarin hem gelast werd, de koopvaarders aan Withorn mee te geven naar „de Duins", „opdat hij daarmede naar welgevallen zou handelen."

„...De vice-admiraal de Ruiter, hebbende dien brief geleezen, en de mondelinge boodschap van de brengers gehoort, antwoordde op het

verzoek van de koopvaarders naar Duins te laten brengen, *dat ze daar geen boodschap hadden*, maar in 't vaderland, en 't Amsterdam moesten zijn, daar hij ze zou geleiden: en dat hij de geenen, die ze zouden poogen aan te halen, vijandelijk zou aantasten."

De jongens luisterden aandachtig naar het voorlezen. Hun oogen schitterden. Tante had haar naaiwerk neergelegd. Toen oom Dirk ophield met lezen, heerschte er een pijnlijke stilte. Eindelijk slaakte Evert een diepen zucht. „Ja, jongens, zei oom, die tijden zijn voorbij. Tegenwoordig moeten we ons maar van beide kanten laten trappen. Bah, laten we over wat anders praten." En oom sloeg den foliant dicht.

„Waarvoor kwamen jullie, jongens? Er was wat, als ik het goed zag?"

„Ja, oom Dirk, maar het hoeft niet meer. We weten het al."

„Wat meen je, Frits?"

„Wel oom, we vonden het zoo kaal, zoo weinig zeggend, om te heeten: Waterafdeeling van de afdeeling Meerdorp van de enz. Wij wilden u vragen, ons een *naam* te geven."

„En dien naam heb je nu opeens?"

„Ja Oom, als u het goed vindt, en de jongens natuurlijk, dan moesten we maar: „de Ruiter-troep heeten.

Groot gejuich van de anderen. „Best, jongens, dus wij heeten verder „de Ruiter-troep". Maar denk eraan, dat je door dien naam extra-verplichtingen op je neemt. Ik zal verder nòg meer van je vergen, dan tot nog toe. En ik reken er op, dat je van jezelf óók meer zult vragen Aangenomen? In orde! Dat heeft die oude dominé Brandt óók nooit gedroomd, dat hij ruim 170 jaar later, nog padvinders aan een troepnaam zou helpen. Waar een oud boek al niet goed voor is".

De jongens stonden op, om heen te gaan.

Oom en tante keken elkaar eens aan. „En verder, jongens?"

Onze P.V.tjes zagen verbaasd op. „Jawel, denk je, dat ik mijn neefjes nog niet ken? Vooruit er mee. Wat had je nog op je hart, Frits?"

Wel oom, u hebt goed gezien. Mogen wij in de vacantie een zeiltocht maken langs de meren?"

„Wie zijn *we*?"

„Wel, wij drieën en Frans Vermeer." Frans was de zoon van den predikant.

„Hm. Jij als schipper. Goed. Morgenavond zevenuur hier, met Harm, om met de modelletjes op tafel te repeteeren. De wet op het uitwijken. Dag jongens."

Onze vrienden draaiden nog wat, en namen afscheid.

Toen Frits zijn tante één hand gaf, hield ze die vast en zei: „Wou je nu heusch wegloopen, zonder het voornaamste, waarvoor je kwam, te zeggen?"

Frits begon te lachen. „Het is gevaarlijk hier. Je kunt niet eens meer vrij denken."

„Neen. Jullie hebt je gezicht niet voldoende in bedwang. Voor diplomaat deug je niet. Kom, biecht op."

„Nu dan, wij wilden oversteken naar Texel. Daar een dag en een nacht blijven, dan oversteken naar den Helder, om de padvinders daar eens op te zoeken, en dan terug. Nu weet u alles."

Oom Dirk keek ernstig.

„Hè toe, oom. U hebt zelf gezegd dat onze zeilsloep uitstekend zeewaardig is...."

„Nu, goed dan. Als jullie ouders het goed vinden. Dat hoor ik morgen wel. Maar niet alléén. Als je aan het oversteken toe bent, sein je. Dan kom ik met den trein en neem van Frits het commando over, tot we weer in Friesland zijn."

Ziezoo, de jengens hadden hun doel bereikt. Oom Dirk had toestemming gegeven. Dan zouden hun ouders wel volgen. Wel voldaan gingen ze naar huis.

S. A. VAN OVEN

(*Wordt voortgezet*)

Aro de wapendrager

TWEEDE DEEL

Als vlokken dwarlen en de dag vroeg endt
Is het de maand van blijde erinneringen.

A. VERWEY

I

„Heugt het je nog Aro, dat wij elkander ontmoetten? Het was op een avond en wij spraken van treurige dingen."

„Jij vertelde een sprookje, dat droevig was en somber berustend."

„En jij zong een vers, dat van hoop sprak en strevende menschen."

„Toen zijn wij gaan slapen en is het monster gekomen."

„Het monster, dat ik lang had gekoesterd, dat in 't donker gewoond had en dat ik nooit zag in zijn ware gedaante."

„Ik hoorde het komen dien nacht, het ging heel zachtjes, het naderde je, zooals een slang soms een vogel nadert, heel sluw links kijkt hij, dan stort hij zich plotseling vooruit, zoo ook naderde hij jou en hij plantte zijn hoefijzersnuit in je blanke vleesch dat je, willens, hem aanbood." „Ik voelde de kracht van je arm, toen je het aangreept en het neerkwakte. Ik wist het góed van je handeling en vóelde de rilling van 't vergift in mijn bloed, ik wou opstaan en je verwijten dat je het gastrecht schondt, maar je drukte mij neer, jij was véél sterker." „Toen heb ik het buiten gesleurd, dat je het zien zou."

„Het was avond en koud en de vlakte was erg verlaten. Het lag er neer en zijn leelijkheid vloekte de leelijkheid rondom ons dood. Het lag er grijs en rood en het zwarte bloed drabde weg uit zijn zwaren buik dien hij vol gezopen had uit mijn lichaam. Maar jij stondt erbij als een kerel. Ik voelde je kracht en ik heb mijn hoofd gebogen." „Toen zijn wij samen getrokken". „Dwars het land door." „Vroeg in den morgen." „Eerst langs de kasteelen, ik zong en jij maakte de woorden." „Maar ze waren als honden, ze vloekten als wij hún daden niet zongen." En wij zijn verder getrokken". „Dwars door de velden, steeds verder voorwaarts." „Tot aan de hoeven." „Toen hebben wij gewerkt als gekken, met de schop en de schoffel, alsof wij als knechten geboren waren. Wij verdienden ons brood, maar 's avonds in bed deden mijn spieren pijn."

„En onze kleêren hadden wij verborgen, dat niemand onze afkomst zou weten, maar elken morgen keek ik trouw, of de snaren van mijn cither nog deugden, en jij betastte het handvat van je zwaard." „Descendens crescens". „De spreuk was waar, dalend in stand steeg ik als mensch, dalend in werk steeg ik in denken." „Wij waren gelukkig en hoopten, en onze tijd kwam. Toen er nood was in 't land, omdat de hertog regeerde alsof wij Nijlkranen moesten zijn, zorgend voor hem, Egypte, toen de honger kwam en een komeet, hoog aan den hemel rood was.

Toen heb jij het goede oogenblik geweten. O, ik weet nog de geestdrift waarmee zij allemaal kwamen, boerenjongens als wij, blond boven hun blauwe kielen, maar vertrouwend op jou als den leider. En wij dwongen hem af te zien van zijn „volk voor den vorst". Dan was er

een feestelijke terugkomst met langs de huizen guirlandes". „Maar toen de toestand in de andere rijken veranderde, is hij toch teruggekomen en wij moesten gaan.". „Om ons werk te redden, dat dorst hij niet aantasten, en tweehonderd volgden ons." „Volgden ons trouw. Dwars door de woestijn, dwars over zee, ondanks honger, ondanks ontbering, zij bleven vertrouwen, toen ieder ons weigerde omdat wij alleen wilden vechten voor recht. En toen wij eindelijk aan het kasteel kwamen.."

„Vuurrood was het met honderden torens en geweldige zalen, met landen en boerderijen, met weelderige zalen, maar het kon slechts worden bezeten door onrecht...." „Zijn wij voorbij getrokken naar het onbekende en achter ons is het kasteel in puin gevallen boven andere bezitters." „Het was een vreeselijke slag, tot in Friesland dreunden de terpen, het was de dag dat Aldland verzonk, omdat Friezen bezit durfden nemen, maar voor ons lag Hilgenburg, de poorten open, alsof men ons verwachtte." „Men verwachtte ons. Zag je niet, hoe mijn moeder mij groette, alsof zij wist dat ik dien dag zou komen, zag je niet hoe de tafels klaar stonden met zilveren schalen, zag je niet dat de plaats zuiver was, alsof men feest wilde geven? En toen ik den volgenden morgen wakker werd, zooals een klein kind, dat op Sint Nicolaasmorgen voor zijn bed speelgoed vindt en blij is, zoo vond ik staan aan den wand dien kostelijken standaard, geel was de zij en daarop stond, blauw geweven, de panter. Maar toen ik, zooals een kind, dat gaat blootvoets om te bedanken, bedachtzaam haar kemenade binnenging om haar te wekken met een kus..."

„Toen lag zij bleek neer en haar hand viel slap langs het laken." „Maar op haar gezicht bleef een glimlach."

(*Wordt voortgezet*) J. L.

Aardigheden

SCHOOLMEESTER: „Noem mij eens een spreekwoord."

JONGEN: „De appel valt niet ver van den boom."

SCHOOLMEESTER: „Goed, en nu een van dezelfde soort."

JONGEN: „De vijg valt niet ver van het paard."

A. Ik ben genezen van mijn blindedarmontsteking.

B. En kun je nu weer goed zien?

Vereenigingsleven

3de 's Gravenhaagsche (Ingenieur Steinbuch) troep N.P.V.

Zoo behoort dan ons zomerkamp 1916 ook weer tot het verleden, ik wil echter in 't kort het verloop ervan even weergeven.

Na een verblijf van enkele dagen te Rotterdam, waar wij ons bivak op het V.O.C.-terrein opsloegen in een 9-tal tenten en waar wij kennis maakten met de Rotterdamsche P.V.'ers, vertrokken wij den 1sten Augustus per boot naar Waalwijk. Door pech met het vervoer der begage (we konden bijna geen paard krijgen) werd het dien dag laat en werd het den volgenden morgen ook laat dag voor ons. Doch wij hadden onze schade spoedig ingehaald en ons kamp, dat midden in een heerlijk bosch was opgeslagen, trok al vroeg de belangstelling van vele Waalwijkers en van personen uit de omliggende gemeenten.

In 't geheel hebben ongeveer 80 jongelui aan ons kamp deelgenomen, hetzij in zijn geheel, hetzij gedeeltelijk. Er waren er behalve van onzen troep: van den Archipel (4de 's Gravenhaagsche), uit Breda, Tilburg, Utrecht, Eindhoven en Waalwijk.

Aanvankelijk viel het den beginnelingen in het kampeeren niet mee, zij misten hun duinwater, hun broodjes enz. die vervangen werden door „boerenmik" en melk en leidingwater, doch na eenige dagen waren ook zij door de „vuurproef" heen en kreeg Assistent de Wijs het in zijn dokterstentje heel slapjes.

5 Augustus werd voor ons een heuglijke dag. Een en twintig wielrijders vertrokken dien dag naar Tilburg, waar allereerst in het Baksven gezwommen werd. Daarna werd de lunch genuttigd en vrijaf gegeven tot 5 uur n.m.

De terugtocht ging langs Loon-op-Zand. Eensklaps werd zware rook waargenomen en onmiddellijk werd aan een heidebrand gedacht. Nu, dat was eerst eens iets voor de Hagenaars. Met opoffering van het middageten werd eenparig besloten naar den brand te gaan. Ongeveer twintig minuten later kwam men op het tooneel van den rook en vlammen. Luit. Boes was daar reeds bezig met enkele soldaten, en zijn gelaat helderde op toen hij ons troepje zag. Met zijn klewang sloeg hij de kleine boompjes af, waarvan elke jongen er een kreeg, en met deze strijdknuppels gewapend togen wij aan 't werk. Er stond veel wind recht op een bosch, een goeie 150 Meter verwijderd van den brand. Daarom werden langs den boschbrand onmiddellijk kleine tegenvuurtjes aangestoken, waardoor het ons eindelijk gelukte met vereende krachten den brand juist bijtijds meester te worden. Voor onze hulp werden wij in de cantine der soldaten te Loon-op-Zand tweemaal onthaald en werden tevens eenige foto's van ons genomen. Wie schetst onze vreugde toen wij, om halfacht thuis gekomen zijnde, van de koks vernamen, dat

ze met het middageten op ons gewacht hadden!

Zondagmorgen werd aan gezamenlijken kerkgang besteed terwijl 's middags allen in het kamp bleven, om de talrijke bezoekers, waaronder het Afdeelings-Bestuur van Waalwijk te ontvangen. Wij werden dien middag opnieuw onthaald, thans door het Comité van Waalwijk.

7 Augustus vertrokken wij om halftwaalf naar Eindhoven, waar wij tot halfvijf in den middag vertoefden, daar de troepkarren met de bagage als ijlgoed verzonden waren en eerst op dat uur in ontvangst genomen konden worden.

Te circa 9 uur 's avonds was ons kamp in Stratum gereed. Ook in Stratum werden zeer aangename kampdagen doorgebrach. Zoo werden o.a. ook bezoeken per fiets en per auto gebracht aan de Bergeiksche barrière, werd een wandeling gemaakt naar het mooie dorpje Heeze, werd de watertoren bezocht en werden verder nog kleinere en grootere autotochtjes ondernomen naar omliggende plaatsen, alsmede ook naar Tilburg, Oisterwijk, Dorsten (waar een kamp van een der Rotterdamsche troepen bezocht werd) en Breda. Overal werden wij met de meeste hartelijkheid ontvangen en onze wandelingen door Rotterdam, Waalwijk en Eindhoven met den „Band" voorop hadden veel belangbelangstelling.

Dank zij de flinke zorgen van de oudere Padvinderskoks, enkele malen op voortreffelijke wijze bijgestaan door eenige damesbelangstellenden, liet het kampeten weinig of niets te wenschen over. In Rotterdam werd niet door de jongens gekookt, doch werd het middagmaal in hotel „Elim" van het Leger des Heils genuttigd en werd ons woordenboek met een nieuw werkwoord verrijkt, n.l. *elimmen*. En dat er flink geëlimd werd, lijkt mij wel overbodig te zeggen. Ook het weer liet niets te wenschen over. De eene dag was al mooier dan de andere.

Tenslotte zij het mij veroorloofd, mijn hartelijken dank te betuigen aan allen, die zoo hard hebben meegewerkt tot het slagen van dit trekkamp.

Mr. A. Fens, District-Commissaris der N.P.V. voor Noord-Brabant en Secretaris van de Propagandacommissie van het Hoofdbestuur, tevens Secretaris van de afdeeling Eindhoven, heeft ons de eer aangedaan, het kamp in zijn geheel mede te maken, terwijl hij met zijn auto de jongens op diverse tochten heeft onthaald. Ook hem zij hiervoor onzen dank betuigd. Ook de Heer Beukers, penningmeester van het Hoofdbestuur, heeft meermalen van zijn belangstelling blijk doen geven. Den laatsten Vrijdag was het feest in ons kamp, waaraan tevens verbonden werd de plechtige installatie van de jongens van den 2den Eindh. troep en een drietal padvinders van den Ing. Steinbuch-troep.

Het Comité van Eindhoven onthaalde ons op een vesnapering, terwijl de familie Fens drie reuzentaarten had gezonden, waarop in sierlijke witte letters de woorden „van Kortonjo leve de Padvinders" gespoten waren.

Den volgenden morgen werd het kamp opgebroken en om drie uur de terugreis naar den Haag aanvaard.

Vermelding verdient nog het spelen van twee voetbalwedstrijden, waarvan 1 te Rotterdam op 31 Juli en 1 te Eindhoven op 10 Augustus In beide wedstrijden hadden wij echter weinig succes en werd ons elf-tal met resp. 2-6 en 1-6 geslagen.

Door een beroepsfotograaf werd een opname van de deelnemers aan het kamp gemaakt. Exemplaren hiervan moeten bij mij worden aangevraagd.

Hopman Bouwmeester

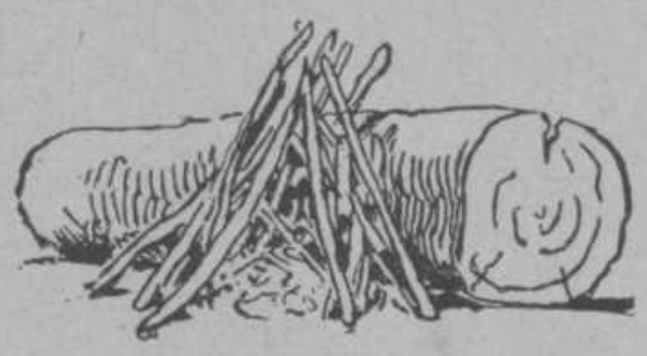

Kamp te Hattem

Het natuur- en ordelievende Bronze vendel, werkende onder de zinspreuk: „Vrees de bronzen vuisten", en de Oranjeklanten hadden besloten te kampeeren op het buiten van den vader van een hunner, die hiertoe zoo vriendelijk geweest was zijn toestemming te verleenen. Eenige bruine tweede vaandrigs en een voorman mochten mee, om te regeeren en te koken, en ook een paarse jongen, die, ofschoon hij niet van de tweeden troep is, toch aardig was. Het geheel diende, om hopman Veinebwas een rustige en prettige vacantieweek te geven, want sinds Generaal Baden-Powell de slavernij weer ingevoerd heeft, worden de oude menschen weer behoorlijk en eerbiedig door de jeugd bediend en hebben zij niets dan plezier van hen.

Tot dit doel ging men dan per trein op 23 Juli van Haarlem tot Apeldoorn, vanwaar de meesten naar Hattem fietsten, terwijl eenigen per spoor verder gingen. Welhaast werden de tenten in een dennenbosch opgeslagen en alles in gereedheid gebracht. Daar leidde vaandrig Borghorst het kampleven en, werkte een der deelnemers niet genoeg mee, dan zei hij slechts: „Ik had liever, dat je dat niet deedt", of „als ge daarmee niet uitscheiddet, vrees ik, dat het u zoude berouwen", waarop onmiddellijk hout gesprokkeld of water gehaald werd. Eigenlijk bezigde men niet precies die woorden, maar een kamptaal, die wel wat krachtiger klonk, ongemeen veel krachtiger zelfs, maar het kwam toch op hetzelfde neer. Daar bedreigde tweede vaandrig Albert Wiebema weerspannelingen met den donder en hield voorman Grootebek zich bezig met zijn eigen kooksels, terwijl voorlieden en plaatsvervangers met witte fluitkoorden rondliepen en de vijfde vaandrigs oftewel de gemeen padvinders met zwarte schoenveters prijkten, zoodat de hiërarchische rangen duidelijk uitkwamen. Jammer, dat Mooie Jan wegens ziekte naar huis moest. Tot onze vreugde maakten voorman Zwanenhals en Su Cricketzoon ook een deel van het kamp mee.

Daar was ook de blikjeswandeling die zeer gezond was, en er was een film, die heel onschadelijk voor de jeugd was.

Een paar maal breidden de padvinders hun aardrijkskundige kennis uit met een studie van Hattem, een aardig stadje met nog eenige vestingwallen, die de modernste revolverkogels zouden tegenhouden. Ook maakte een gedeelte een rijwieltocht naar het Uddeler meer, onder Wiebema, die, ofschoon voorman, toch wat eigenwijs is, zoodat hij doordreef dat zij veel te ver gingen. Daar zij padvinders waren, verdwaalden zij niet, doch moesten alleen maar een paar uur door de hei loopen, voor zij weer op een berijdbaren weg kwamen. Behalve nog enkele kleinere tochten en avondoefeningen werd een groote oefening op den Philipsberg gehouden. De jongens werkten zoo hard alsof zij schoolwerk maakten, om den berg met

lasso's en verhakkingen te versperren, en langen tijd had de aanval en verdediging plaats.

Verschillende personen bezochten ons; behalve de familie van Tienhoven en hun logé's, enkele familieleden en kennissen, verder vaandrig Voerman uit Hattem en drie padvinders uit Zwolle, die zeer bereidwillig meehielpen met fourageeren en wacht houden. Zij bleven een paar dagen en brachten hun eigen tent mee.

In een vijvertje bij Hattem gingen wij dikwijls zwemmen, de diepte van het water wisselde af, volgens de geruchten, van 13 M. tot oneindig, zoodat de niet-zwemmers bij den kant moesten blijven.

Den voorlaatsten dag hielden we wedstrijden. Op de verschillende wegen werd estafette geloopen, en zak geloopen, en ook hadden een paar een heel aardige hindernisbaan gemaakt. Daarna was in den vijver snelzwemmen, hardloopen door het water en wedstrijd in: snel uitkleeden, een minuut in het water blijven en aankleeden, hetgeen heel wat vlugger ging dan gewoonlijk.

Den laatsten dag, Zaterdag, werden de tenten vroeg opgeruimd, de kampplaats zooveel mogelijk weer in orde gebracht en uit dankbaarheid namen wij, om het bosch schoon te maken, alle stof en vuil op onze gezichten en handen mee. Met fiets en boerenwagen naar het Katerveer en vandaar met de boot over de Zuiderzee tot Amsterdam. Jammer, dat de zee zoo kalm was, dat de eene helft geen leedvermaak kon hebben over de zeeziekte der andere.

Ten slotte onzen dank aan den eigenaar van Fliphul, dat wij in de gelegenheid geweest zijn op het mooie buitengoed te kampeeren en de omstreken van Hattem te leeren kennen.

J. W. B.

Lijst v. Oefeningen N.P.V.

DEN HAAG

Jonge Verkenners

Foto's van het *eerste* kamp in Vught te verkrijgen in 't clubhuis Maandag 28 Aug. en 4 Sept. 's middags van 4—5½ uur. H.

Troep I en II

Zondag a.s. Verzamelen 9.45 v.m. Stationsplein H.I.J.S.M. Tocht naar Warmond. (Traject Den Haag—Leiden v.v. per trein). 12-uurtje en treingeld meebrengen.

HAARLEM

1e *troep*. Zaterdag 26 Aug. Geen middagoefening voor het 2e vendel, maar avondoefening met het 1e vendel tegen troep III. Om 7½ uur aantreden aan het clubgebouw. Thuiskomst 10 uur.

Dinsdag 29 Aug. Om 7½ uur oefening 1e vendel.

Woensdag 30 Aug. Aanvang der herexamens voor 1e en 2e klas om 7 uur aan het clubgebouw.

De troepleider NUMANS,
Hopman

ZEIST

Zaterdag 26 Aug. Aantreden 's middags om twee uur voor oefening. Allen present!

G. BEELAERTS

Afdeelingssecretarissen N. P. V.

Almelo	S. K. GROOTENHUIS, Wierdensche straat
Amersfoort	J. N. LANDRÉ, Krommerstraat 8
Amsterdam	P. M. ARRIËNS KAPPERS, Pavilloen, Vondelpark 3
„ C.J.M.V.	G. VAN DEN BOSCH Jr., Keizersgr 207
Apeldoorn	T. OCKERSE, Loosche weg 120
Appingedam	M. G. R. VAN DAM
Arnhem	N. S. BLOM, Rijnkade 9
Assen	JHR. MR. B. W. TH. SANDBERG, Bellerstraat 13
Breda	A. J. HOUTZAGER, Teterings. Parkstr. 1
Brummen	J. A. WUYSTER, Pelikaanstr. 19, Zutphen
Bussum	J. PH. HOEKSTRA, Willemslaan 16
Delft	TH. B. RIJKMANS
„	Delftsche Stud. club van oud-P.V.'s, P. J. WINKLER PRINS, Hugo de Grootstraat 30
Deventer	Dr. W. F. UNIA STEYN PARVÉ,
Doetinchem	J. DE VRIES, Waterstraat 147
Dokkum	J. W. BEK
Dordrecht	S. MAK VAN WAAY, Zonnehoeve, Krommedijk
Eindhoven	Mr. A. FENS, Keizersgracht 3
Frederiksoord	Tijd. J. BOES, Radesingel 23A, Groningen
Goes	Tj. N. ADEMA, Postbus 4
Gorinchem	H. SCHOUWMAN, Struisvogelstr. C 181
Gouda	Mevr. NEDERHORST-V.VREUMINGEN Turfmarkt 12
's-Gravenhage	N. C. KIST, civ. ing., Joh. van Oldenbarneveldtlaan 92
„	Dr. J. A. RADEMAKER, Adriaan Pauwstraat 43
Groningen	S. A. VAN OVEN, Oosterhaven Z. Z. 15
Haarlem	A. H. VAN DEURSEN, Saenredamstraat 102
Heerlen	Arn. G. J. PENNERS, Emmaplein 6
Den Helder	A. SLINGERVOET RAMONDT, Keizersstraat 100
's-Hertogenbosch	E. A. VAN DE MORTEL, Hinthamerstraat 55
Hilversum	MR. C. J. HEEMSKERK, Borneolaan 14,
Hoorn	F. HOLZMULLER, Ramen
Leerdam	B. J. DUETZ, Mil. 2de Luit. Art., p/a H. H. ROUWERD, Kerkstraat
Leeuwarden	MEVR. V. D. GOOT, Spoorstraat 96
Leiden	J. G. A. JANSSEN, Maredijk 25
Maastricht	W. E. VAN WIJK, Bisschopssingel 49
Middelburg	P. TEN KATE, St. Pieterstraat 52
Nijmegen	A. J. VAN DER PAAUW, Slichtenhorststraat 72
Oudewater	A. J. J. VAN DER VOO, Hekendorp nabij Oudewater
Rhenen	J. P. BEELAERTS VAN EMMICHOVEN
Rotterdam	A. J. ORT Jr., Witte de Withstraat 35
„	C. J. M. V. J. M. v. OOSTEN, Witte de Withstr. 86A
Schoonhoven	FRED. A. TEPE
Tiel	K. A. LEBBINK, Weerstraat
Tilburg	MR. A. FENS, Eindhoven, tijd.
Utrecht	J. L. VERMAAT, Maliebaan 67
	Utrechtsche Studentenclub van oud-Padvinders A. H. VAN DER GIESEN, Schiekade 10, Rotterdam
Venlo	JHR. J. W. M. SNOUCK HURGRONJE, Panhuisstraat (tijd.)
Vlaardingen	FRED. TH. K. J. SPAHN, Hoogstr. 149
Waalwijk	F. SPIJKERMAN, Mr. van Cootstraat
Wageningen	Dr. J. VALCKENIER SURINGAR, Arnhemsche Straatweg
Winterswijk	M. WIERINGA
IJzendijke	Mej. H. J. M. STEIJN, Gr. Markt D 159,
Zaandam	J. ZWIKKER
Zeist	JHR. L. W. VAN DER GOES, Stationslaan 8
Zutphen	J. A. WUIJSTER, Pelikaanstraat 19
Zwolle	JHR. MR. J. E. E. VAN DEN BRANDELER, Nieuwe Haven

Raad van Onderzoek

Luit.-Generaal M. B. ROST VAN TONNINGEN, Gr. Hertoginnelaan 225, Voorzitter
Mr. T. STUART, Heerengracht 507, Amsterdam
Dr. J. A. RADEMAKER, Adriaan Pauwstraat 43, 's-Gravenhage